# LIETUVOS BANKO TEISĖS IR LICENCIJAVIMO DEPARTAMENTO DIREKTORIUS

## SPRENDIMAS DĖL X. X. IR *SWEDBANK P&C INSURANCE AS* GINČO NAGRINĖJIMO

2026-06-03 Nr. 429-185
Vilnius

Lietuvos bankas gavo prašymą išnagrinėti vartojimo ginčą, kurio šalys yra X. X. (X. X.) (toliau – pareiškėjas) ir *Swedbank P&C Insurance AS,* veikianti Lietuvoje per įsteigtą filialą, (toliau – draudikas).

**Sprendimo santrauka**[1]

*Ginčas kilo dėl draudiko sprendimo žalą apdraustam turtui, atsiradusią dėl sienų įtrūkimų, (toliau – Įvykis) pripažinti nedraudžiamuoju įvykiu. Įvertinus šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, nustatyta, kad labiausiai tikėtina žalos priežastis yra ilgalaikiai procesai, nusidėvėjimas ir (ar) nekokybiški statybos darbai, todėl Įvykis atitinka taikomose draudimo taisyklėse*[2] *(toliau – Taisyklės) numatytas nedraudžiamųjų įvykių sąlygas ir nėra pagrindo tenkinti pareiškėjo reikalavimo.*

N u s t a t y t a:

**Esminės faktinės kilusio ginčo aplinkybės**

2025 m. birželio 17 d. tarp draudiko ir pareiškėjo buvo sudaryta Gyventojų turto draudimo sutartis (toliau – draudimo sutartis), kuria Taisyklių pagrindu nuo 2025 m. birželio 18 d. iki 2026 m. gegužės 28 d. buvo apdraustas butas, esantis adresu: (duomenys neskelbtini).

2025 m. spalio 20 d. pareiškėjas pranešė apie Įvykį – buto sienų įtrūkimus miegamojo kambario zonoje. 2026 m. vasario 9 d. UAB „Smart Claims" atliko draudimo objekto apžiūrą, surašė sugadinto turto apžiūros aktą, o 2026 m. vasario 19 d. parengė Nuostolio priežasties vertinimo ataskaitą (toliau – Ekspertinė išvada). Surinktų duomenų pagrindu draudikas nusprendė pripažinti Įvykį nedraudžiamuoju.

Draudikui netenkinus pareiškėjo pretenzijos, šis kreipėsi į Lietuvos banką, prašydamas išnagrinėti kilusį ginčą.

**Ginčo reikalavimai**

Įpareigoti draudiką Įvykį pripažinti draudžiamuoju ir išmokėti draudimo išmoką, atlyginančią apdraustam turtui padarytą žalą.

**Ginčo šalių pateikti paaiškinimai**

Pareiškėjas teigia, kad žala atsirado staiga ir netikėtai, todėl Įvykis atitinka draudžiamojo įvykio požymius. Pareiškėjo vertinimu, draudiko išvada dėl ilgalaikių procesų, nusidėvėjimo ar statybos darbų trūkumų yra grindžiama tik prielaidomis. Pareiškėjas taip pat pažymi, kad nebuvo nustatyta konkreti Įvykio priežastis, todėl draudikas neįrodė, kad Įvykis atitinka nedraudžiamojo įvykio sąlygas.

Draudikas atsiliepime prašė pareiškėjo reikalavimą atmesti kaip nepagrįstą, nurodydamas, kad žala apdraustam turtui kilo ne dėl staigaus ir netikėto išorinio poveikio, o Įvykis atitinka Taisyklėse numatytų nedraudžiamųjų įvykių sąlygas.

---

[1] Santraukoje pateikiamas tik trumpas nagrinėto vartojimo ginčo apibendrinimas. Norint suprasti ir (ar) įvertinti sprendime aptariamas aplinkybes, sprendimo dėl šio ginčo esmės pagrindus ir motyvus, būtina tinkamai susipažinti su viso sprendimo turiniu.

[2] Gyventojų turto draudimo taisyklės Nr. v0424, galiojančios nuo 2024 m. balandžio 11 d.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23 patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 44 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis privalo įrodyti tas aplinkybes, kuriomis remiasi kaip savo reikalavimų arba atsikirtimų pagrindu, išskyrus atvejus, kai remiamasi aplinkybėmis, kurių nereikia įrodinėti. Lietuvos bankas ginčo nagrinėjimo proceso metu neatlieka Lietuvos Respublikos Lietuvos banko įstatymo 42[1] straipsnyje reglamentuotų patikrinimų, skirtų faktinėms aplinkybėms, susijusioms su Lietuvos banko priežiūrimo finansų rinkos dalyvio galimu Lietuvos banko kompetencijai priskirtų teisės aktų reikalavimų pažeidimu, nustatyti ir įvertinti. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

**Teisinis vertinimas**

*Siekiant išspręsti tarp šalių kilusį ginčą, būtina įvertinti, ar* ***draudikas pagrįstai atsisakė žalą sienoms pripažinti draudžiamuoju įvykiu.***

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.987 straipsnyje nustatyta, kad draudimo sutartimi viena šalis (draudikas) įsipareigoja už sutartyje nustatytą draudimo įmoką (premiją) sumokėti kitai šaliai (draudėjui) arba trečiajam asmeniui, kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytą draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta įstatyme ar draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis.

CK 6.156 straipsnio 1 dalyje įtvirtintas sutarčių laisvės principas leidžia sutarties šalims laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja teisės aktams. Teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią (CK 6.189 straipsnio 1 dalį).

Šalių sudaryta draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Draudimo apsauga ir jos teikimo sąlygos nustatomos tiek draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, tiek draudimo liudijime aptartose individualiosiose sąlygose.[3]

Draudžiamasis įvykis apibrėžiamas kaip draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką[4]. Nedraudžiamuoju įvykiu laikytinas atsitikimas, kai įvyksta į draudimo rizikos apibrėžtį patenkantis įvykis, tačiau šalys yra susitariusios, kad dėl konkrečių aplinkybių ir savitų aiškiai draudimo sutartyje nustatytų sąlygų šis įvykis nelemia draudiko pareigos išmokėti draudimo išmoką.[5] Taigi, draudiko prievolės išmokėti draudimo išmoką pagal įstatymuose nustatytą teisinį reglamentavimą ir draudimo sutartį atsiradimas siejamas su draudžiamojo įvykio fakto nustatymu, kai nėra nedraudžiamojo įvykio sąlygų (CK 6.987 straipsnis).[6]

Nagrinėjamu atveju turtas buvo apdraustas „visų rizikų" draudimu, t. y. nuo bet kokių staiga ir netikėtai įvykusių išorinių įvykių, padariusių tiesioginę įtaką draudimo objektui, dėl kurių draudimo objektas buvo sugadintas, sunaikintas ar kurio netenkama dėl vagystės arba apiplėšimo.[7]

Taisyklėse taip pat nustatyta, kad draudimo apsauga, be kita ko, netaikoma įvykiams ir draudimo išmoka už juos nemokama, jeigu jie kilo dėl ilgalaikių procesų, natūralaus nusidėvėjimo, statinio, jo pamatų, sienų ar kitų konstrukcinių elementų nusėdimo, pakilimo, poslinkio, išsiplėtimo, medžiagų nusidėvėjimo; nekokybiškų statybos ar remonto darbų; skaičiavimo, planavimo ar projektavimo klaidų; nekokybiškų ar netinkamų medžiagų naudojimo.[8]

Draudikas sprendimą Įvykį pripažinti nedraudžiamuoju grindžia turto apžiūros aktu, Įvykio vietos nuotraukomis ir Ekspertine išvada. Ekspertinėje išvadoje konstatuota, kad labiausiai tikėtina defektų atsiradimo priežastis yra pastato (daugiabučio gyvenamojo namo) konstrukcijų natūralus poslinkis, apkrovų persiskirstymas viena kitos atžvilgiu ir (ar) natūralus temperatūrinis, drėgmės svyravimas. Kita nurodyta galima žalos atsiradimo priežastis – netinkamai atlikti sąramų

[3] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. gegužės 22 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-283-695/2015 ir kt.
[4] Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 2 straipsnio 33 punktas.
[5] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 26 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-316/2013.
[6] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013.
[7] Taisyklių dalis „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?".
[8] Taisyklių dalies „Ką apima Statinių ir Namų turto draudimo apsauga?" skyrius „Visų rizikų draudimas".

ant laikančiųjų ir (ar) nelaikančiųjų sienų montavimo darbai, netinkamas sijos atraminis plotas, neįrengta ar netinkamai įrengta gelžbetoninė arba metalinė taškinės apkrovos paskirstymo plokštė, netinkamas sąramos tipas, netinkamai atlikti sąramos montavimo darbai. Tiek turto apžiūros akte, tiek Ekspertinėje išvadoje konstatuota, kad jokio su Įvykiu sietino staigaus ir netikėto išorinio mechaninio poveikio apdraustam turtui neužfiksuota.

Pagrindo nesivadovauti specialių žinių turinčio asmens parengta Ekspertine išvada nenustatyta. Eksperto atlikto tyrimo duomenys yra nuoseklūs ir išsamūs, išvados neprieštarauja nustatytoms faktinėms aplinkybėms. Pažymėtina, kad pareiškėjas neteikė jokių objektyvių duomenų, paneigiančių draudiko ir jo pasitelkto eksperto atliktą Įvykio bei jo priežasčių vertinimą.

Atsižvelgiant į visas nustatytas aplinkybes, sutiktina su draudiko išvada, kad nebuvo nustatyta draudžiamojo įvykio požymių (staigaus ir netikėto įvykio), tačiau buvo nustatytas nedraudžiamojo įvykio sąlygų buvimas (ilgalaikiai natūralūs procesai, nusidėvėjimas ir (ar) nekokybiški statybos darbai, brokas).

**Išvada**

Nustačius, jog Įvykis yra nedraudžiamasis, draudikui nekyla pareiga mokėti draudimo išmokos, todėl pareiškėjo reikalavimas atmetamas kaip nepagrįstas.

Šiame sprendime dėl esminių šalių išdėstytų argumentų ir nurodytų aplinkybių pasisakyta. Kiti šalių argumentai ir (arba) nurodytos aplinkybės neturi esminės reikšmės Lietuvos banko sprendimo teisėtumui ir pagrįstumui, todėl dėl jų Lietuvos bankas plačiau nepasisako. Lietuvos banko pareiga priimti motyvuotą sprendimą neturėtų būti suprantama kaip reikalavimas detaliai atsakyti į kiekvieną šalių argumentą ir (ar) teiginį.[9]

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

*Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl tapataus ginčo dalyko kreiptis į teismą įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio Lietuvos banko sprendimo apskundimu. Ginčo šalys turi pareigą pranešti Lietuvos bankui, jeigu viena iš ginčo šalių pareiškia ieškinį bendrosios kompetencijos teismui, prašydama nagrinėti tapatų ginčą iš esmės.*

Direktorius Arūnas Raišutis

[9] Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2010 m. spalio 5 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-382/2010; 2010 m. gruodžio 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-536/2010 ir kt.